

WERKPROGRAMMA 2011

Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken

Inleiding

De Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) is een onafhankelijk Kaderwet adviescollege dat adviezen uitbrengt aan regering en parlement over het vreemdelingenrecht en vreemdelingenbeleid.

Behalve het uitbrengen van beleidsmatige adviezen, heeft de ACVZ ook de taak om over voorgenomen wijzigingen van de vreemdelingenwetgeving te adviseren.

De maatstaven die de ACVZ hanteert bij haar advisering zijn: er moet sprake zijn van een duidelijk vreemdelingenrechtelijke dimensie; het uit te brengen advies moet een concrete meerwaarde kunnen leveren en het moet praktisch uitvoerbaar zijn. Per onderwerp beziet de ACVZ steeds of samenwerking met andere adviesraden meerwaarde oplevert.

Het werkprogramma 2011 van de ACVZ vormt de basis voor de taakvervulling van de adviescommissie. Daarnaast houdt de ACVZ steeds rekening met onvoorziene adviesverzoeken en maakt zij nadrukkelijk gebruik van haar bevoegdheid tot advisering uit eigen beweging.

In de loop van 2010 is met de demissionaire bewindslieden van Justitie een deel van het werkprogramma samengesteld. Naar aanleiding van de wensen van het kabinet Rutte is het werkprogramma op een aantal punten bijgesteld.

Omdat het eerste jaar van een nieuw kabinet vaak een intensieve beleidsvormende periode met zich meebrengt, houdt de ACVZ in 2011 duidelijk rekening met advisering op ad hoc basis. Dit geldt zowel voor de beleidsmatige alsook voor de wetstechnische advisering.

Een onderwerp uit het regeerakkoord van het kabinet Rutte dat in de planning van de werkzaamheden van de ACVZ is meegenomen betreft de strafbaarstelling van illegaal verblijf. (Zie onderwerp 1). In 2011 kunnen adviesvragen worden verwacht over bijvoorbeeld de mogelijkheid en wenselijkheid van een aanscherping van het arbeidsmigratiebeleid, het grensvlak van migratie en integratie en de relatie tussen vreemdelingenbeleid en terrorismebestrijding.

Deze en andere onderwerpen kunnen, afhankelijk van het moment van de concrete adviesaanvraag, vanzelfsprekend leiden tot wijzigingen in de prioriteiten van het werkprogramma van de ACVZ.

Het vreemdelingenrecht en het vreemdelingenbeleid worden in toenemende mate (mede) door Nederland in Europees verband vormgegeven. Zoals gebruikelijk betreft de ACVZ daarom in haar advisering de relevante Europese ontwikkelingen op het terrein van migratie en asiel alsook de vergelijkingen qua wetgeving en beleid tussen EU-lidstaten. Dit geldt ook voor de adviezen die in 2011 worden uitgebracht. Om de ontwikkelingen binnen de EU op de beleidsterreinen asiel en regulier nog sneller en scherper in het vizier te krijgen zet de ACVZ het volgend jaar extra in op een doelgerichte informatievergaring.

Overzicht adviesthema's 2011

Hieronder volgen de thema's waarover de ACVZ *in beginsel* in 2011 adviseert:

1. Strafbaarstelling illegaliteit

In het regeerakkoord van het kabinet Rutte is het voornemen tot strafbaarstelling van illegaal verblijf opgenomen. Omdat de minister voor Immigratie en Asiel aan dit onderwerp prioriteit toekent is het als eerste adviesonderwerp in dit werkprogramma opgenomen. Het adviesonderwerp is losgekoppeld van het hieronder genoemde, bredere, adviesthema '*Illegaliteit en vreemdelingenbewaring*'. Op 17 januari 2011 heeft de ACVZ een briefadvies uitgebracht over het voorstel tot strafbaarstelling van overtreding van het inreisverbod dat met de implementatie van de Terugkeerrichtlijn wordt geïntroduceerd. Daarnaast biedt het werkprogramma ruimte om over eventuele strafbaarstelling van illegaal verblijf in andere zin te adviseren.

2. Illegaliteit en vreemdelingenbewaring

In eerdere adviezen heeft de ACVZ al zijdelings gewezen op verschillende gevolgen van illegaliteit voor de vreemdelingen en de samenleving. In een specifiek advies over dit onderwerp kan naast de algemene vraag hoe om te gaan met illegaliteit in Nederland (en in Europa) nader worden ingegaan op de mogelijkheden om dit fenomeen terug te dringen dan wel te voorkomen. Daarbij kan worden onderzocht of er alternatieven bestaan voor de vreemdelingenbewaring (bewaring met het oog op verwijdering) zoals Nederland die nu kent. Ook kan het onderwerp illegaliteit in relatie tot het terugkeerbeleid worden onderzocht. Daarnaast kunnen verschillende vreemdelingrechtelijke deelaspecten bij het onderwerp illegaliteit worden betrokken zoals de ongewenstverklaring, de opportuniteit van de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen voor uit te zetten vreemdelingen, de procesgang etc. Een vergelijkende studie naar de praktijk van vreemdelingenbewaring in andere EU-lidstaten, onder andere gericht op het signaleren van 'best practices', kan deel uitmaken van dit onderzoek.

3. Kwetsbare groepen in het vreemdelingenbeleid

Zowel binnen de reguliere migratie als de asielmigratie is de positie van kinderen/minderjarige vreemdelingen in gezinnen met huiselijke problemen moeilijk. Een analyse van deze problemen met voorstellen voor mogelijke oplossingen kan deel uitmaken van een advies. Daarnaast kan een vergelijking met binnen het gezin mishandelde vrouwen in het advies worden opgenomen, waarbij de relatief kwetsbare en afhankelijke positie van vrouwen (eerwraak en (huiselijk) geweld) eveneens in kaart wordt gebracht en oplossingen worden aangedragen.

Tevens spelen er kwesties rond het gezamenlijk behandelen van verzoeken. Dit alles zou afgezet kunnen worden tegen de Luxemburgse en Straatsburgse jurisprudentie.

4. Opvang asielzoekers

Voldoet het huidige opvangmodel aan de wensen ten aanzien van stabiliteit van de opvang? Stabiliteit gezien vanuit het perspectief van de overheid maar ook van de vreemdelingen zelf. Hoewel de verblijfsduur in de opvang fors is teruggelopen en het COA de grootste krimp achter de rug heeft en er bij verhuizingen zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met schoolgaande kinderen, blijft de vraag staan hoe kan worden voorzien in een nog stabielere vorm van opvang?